

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011, тел. (044) 254-56-73, факс (044) 254-43-93
E-mail: inform@dkrp.gov.ua, Web: http://www.drs.gov.ua, код СДРПОУ 39582357

від _____ № _____
на № _____ від _____

Рішення № 46 від 30.01.2019 р. про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проект Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо приведення його у відповідність із Законом України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – проект Закону), разом з додатками, розроблений відповідно до вимог пункту 28 розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 № 244-р «Про затвердження плану пріоритетних дій Уряду на 2018 рік», поданий листом Антимонопольного комітету України від 27.12.2018 № 500-29/01-17455.

За результатами проведеного аналізу проекту Закону та аналізу його регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон)

встановила:

проектом Закону пропонується затвердити зміни до Митного кодексу України з метою приведення його у відповідність із Законом України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», та, як наслідок, забезпечити удосконалення правового регулювання у сфері державної допомоги, конкуренції, а також виконання Україною відповідних міжнародних зобов'язань.

За інформацією, наданою розробником, прийняття проекту Закону буде справляти позитивний вплив на: продуктивність та конкурентоспроможність суб'єктів господарювання; інновації та розвиток; економічний рівень життя; зайнятість, робочі місця та доступ до фінансів.

Однак, Антимонопольним комітетом України під час підготовки зазначеного проекту Закону не дотримано вимог статей 4 та 8 Закону, беручи до уваги таке.

Засадами державної регуляторної політики, визначеними Законом, встановлюється необхідність доведення регуляторним органом доцільності прийняття та впровадження в дію кожного окремого регуляторного акта. При цьому, враховуючи вимоги статті 21 Закону, ДРС приймає рішення про погодження або про відмову в погодженні проектів регуляторних актів з

Державна регуляторна служба України

ВІХ №563/0/20-19 від 30.01.2019

Григор'єва Марія Володимирівна

урахуванням як самого проекту акта, так і супровідних до нього документів, визначених цим Законом, обов'язковим серед яких є, насамперед, Аналіз регуляторного впливу цього проекту акта.

Відповідно до вимог статті 1 Закону документом, який містить обґрунтування необхідності державного регулювання шляхом прийняття регуляторного акта, аналіз впливу, який справлятиме регуляторний акт на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також обґрунтування відповідності проекту регуляторного акта принципам державної політики – є Аналіз регуляторного впливу (далі – АРВ).

У цьому випадку, наданий розробником АРВ до проекту Закону містить формальний опис запропонованого ним регулювання, не є інформативним та не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151) (далі – Методика).

Так, у розділі I «Визначення проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання» АРВ згідно з вимогами Методики, розробник повинен, крім визначення проблеми, зробити, зокрема, короткий аналіз цієї проблеми, причин, через які вона виникла, і залежно від її характеру та масштабу вказати основні групи та підгрупи, на які вона впливає (громадяни, суб'єкти господарської діяльності, держава). Для кожної групи, яку розробник наводить у цьому розділі, вказана проблема має бути справді значимою.

Проте, інформація розділу I АРВ не дозволяє встановити практичну необхідність внесення змін до Митного кодексу України (далі - Кодекс), а також не доводить існування проблем для держави, громадян та зацікавлених суб'єктів господарювання під час застосування чинного механізму правового регулювання у сфері державної допомоги, конкуренції, та виконання Україною міжнародних зобов'язань, оскільки містить виключно посилання на нормативні підстави необхідності розробки зазначеного проекту регуляторного акта.

Поряд з цим, розробником не доведено, чому існуюче регулювання потребує вдосконалення та відповідного державного втручання у вирішенні існуючої проблеми, зокрема щодо неможливості забезпечення належного рівня моніторингу та контролю за державною допомогою суб'єктам господарювання.

Так, вимогами частини третьої статті 7 Кодексу встановлено, що засади державної митної справи, зокрема, процедури митного контролю та митного оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України, митні режими та умови їх застосування, заборони та/або обмеження щодо ввезення в Україну, вивезення з України та переміщення через територію України транзитом окремих видів товарів, умови та порядок справляння митних платежів, митні пільги, визначаються цим Кодексом *та іншими законами України*.

Відповідно до вимог частини першої статті 3 Кодексу, при здійсненні митного контролю та митного оформлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що переміщуються через митний кордон України, застосовуються *виключно норми законів України та інших нормативно-правових актів з питань державної митної справи*, чинні на день прийняття митної декларації органом доходів і зборів України.

Також чинним законодавством врегульовано випадки встановлення тарифних пільг (тарифних преференцій) та можливість звільнення від оподаткування митом (додаткової пільги).

Так, вимогами частини першої статті 281 Кодексу, в яку розробник пропонує внести доповнення, допускається встановлення тарифних пільг (тарифних преференцій) щодо ставок Митного тарифу України у вигляді звільнення від оподаткування ввізним митом, зниження ставок ввізного мита або встановлення тарифних квот *відповідно до законодавства України* та для ввезення товарів, що походять з держав, з якими укладено відповідні міжнародні договори.

Також, вимогами статті 282 Кодексу та *іншими законами з питань оподаткування* визначено перелік товарів, які звільняються від оподаткування митом, при ввезенні на митну територію України або вивезенні за її межі, зокрема:

- товари, що ввозяться в Україну або вивозяться з України для офіційного і особистого користування особами, які відповідно до міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, *і законів України* користуються правом ввезення в Україну та вивезення з України таких товарів зі звільненням від сплати мита;
- товари, що ввозяться на митну територію України в рамках міжнародної технічної допомоги відповідно до міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;
- товари, право власності на які набувається державою у випадках, передбачених цим Кодексом *та іншими законами України*.

Крім того, після внесення запропонованих розробником доповнень до частини четвертої цієї статті може виникнути ситуація, за якої неможливою буде практична реалізація встановлених положень, з огляду на створення правової колізії із нормами частини четвертої статті 281 Кодексу, відповідно до вимог якої: забороняється знижувати ставки ввізного мита для окремих осіб і за окремими контрактами.

Враховуючи наведене, вказана в цьому розділі АРВ інформація не відповідає вимогам статті 4 Закону, зокрема принципу доцільності – оскільки розробником не доведена наявність проблеми, що потребує державного втручання, та не обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою її вирішення.

У розділі II «Цілі державного регулювання» АРВ розробнику необхідно чітко визначити цілі прийняття регуляторного акта, що мають бути безпосередньо пов'язані з вирішенням проблеми. Такі цілі мають бути, зокрема, вимірюваними, оскільки формування цілі має впроваджуватися з урахуванням трьох вимірів: якісного, кількісного та часового одночасно.

У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ розробник повинен навести опис альтернативних способів, аргументи щодо переваги обраного способу.

При цьому доцільно розглядати лише адекватні та реалістичні альтернативи, тобто такі, які спроможні розв'язати існуючу проблему, і можуть бути реально впроваджені та виконані на практиці. В цьому випадку «Альтернатива 2» з пропозицією скасування норм Митного кодексу України не є прийнятною.

До того ж, у таблицях, заповнених розробником, відсутні будь-які розрахунки та оцінка впливу зовнішніх факторів, внаслідок чого неможливо об'єктивно оцінити позитивний/негативний вплив, а також сумарні витрати/доходи держави та суб'єктів господарювання, на яких будуть розповсюджуватися положення проекту Закону.

У розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» АРВ розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, не проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного, що є порушенням принципу ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів, суб'єктів господарювання, громадян та держави.

У розділі V «Механізм та заходи, які забезпечать розв'язання проблеми» АРВ розробником не описано організаційних заходів, які мають здійснити органи влади для впровадження цього регуляторного акта (зазначити, яким чином будуть діяти норми цього акта, та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності).

У розділі VIII «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» АРВ, в порушення вимог пункту 10 Методики, розробник не визначив обов'язкові показники результативності. Крім того, в цьому розділі відсутні додаткові дані, які безпосередньо пов'язані із дією цього акта, та яких, відповідно до вимог Методики, повинно бути у кількості не менше трьох показників.

Зазначаємо, що всі показники результативності визначаються у грошовій та/або числовій формі. При цьому, для кожного показника визначається одиниця вимірювання.

Звертаємо увагу розробника, що недотримання ним вимог Закону та Методики в частині визначення показників результативності регуляторного акта не дозволить в подальшому належним чином провести відстеження його результативності, як це передбачено вимогами статті 10 Закону.

Додатково зазначаємо, що надані додатки до АРВ містять ряд редакційних помилок та розбіжностей, які не дозволяють встановити правильність та достатність здійснених розробником розрахунків.

Так, у Додатку 2 до Методики «Тест малого підприємництва (М-Тест)», в частині 3, таблиці «Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання» на перетині рядка 7 «Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, грн» та стовпчика «Періодичні (за наступний рік)», зазначено 322 921 суб'єкт малого підприємництва, при цьому подальше посилення в тексті відбувається на кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва в Україні.

В таблиці «Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва» вказано, що «Сумарно бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва» складають 2 812 800, 00 грн. Проте жодних формул та розрахунків щодо зазначеної суми розробником не надано, а також не встановлено назву розрахованої процедури, після якої Антимонопольний комітет України зазнає визначених мільйонних втрат.

Таким чином, за результатами розгляду положень проекту Закону та аналізу його регуляторного впливу встановлено, що даний проект Закону розроблено без дотримання:

- ключових принципів державної регуляторної політики, зокрема, доцільності, адекватності, ефективності та збалансованості, визначених вимогами статті 4 Закону;
- вимог статті 5 Закону, в частині забезпечення здійснення державної регуляторної політики, зокрема, викладення положень регуляторного акта у спосіб, який є *доступним та однозначним для розуміння* особами, які повинні впроваджувати або виконувати вимоги цього регуляторного акта;
- статті 8 цього Закону, в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами).

Враховуючи вищевикладене, керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити в погодженні проекту Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо приведення його у відповідність із Законом України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання»

**Голова Державної
регуляторної служби України**

Ксенія ЛЯПІНА

